

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A Mentők múzeumában*

Forrás: .....

Világ

Bp.
(Hely)

1922. VI/4
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.883

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Közp nyomt. XX. cs. 23. sz.

A Mentők múzeumában

(A Világ tudósítójától.) Már az ajtón is nehezen férek be, lapulnom kell a készenlétben álló mentő-kocsik mellett, bent a folyosókon folytonos jövés-menés, valahol megszólal egy telefon és mikorra a lépcsőhöz érkezem, már hallom is a patkók csattogását a visszhangzó kapualjban: „esethez” mennek a mentők. Fent az emeleten csend. Ide csak messziről hallik fel a földszint zürzavaros lármája, mintha nem is ugyanabból a házból, hanem valahonnan messziről, a harmadik utcából jönne. Dr. Virósztek Győző főorvost, a Mentők jelenlegi vezetőjét kerestem itt fel, hogy egyet-mást elmondjon a Mentő-Egyesület megalapításáról.

— 1881-ben, 82-ben — most már nem emlékszem pontosan — leégett Bécsben a Ringszínház. A borzalmas tűzvész szomorú tapasztalatainak legalább meg volt az a haszna, hogy felállították a báró Mundi által már régóta propagált Mentő-Egyesületet. Nálunk Pesten is új lendületet nyert ezzel az akkori lipótvárosi tiszti orvosnak, dr. Kresz Gézának, az akciója, nyilvános gyűjtés indult meg, melynek eredményéből azután 1887-ben fel is állították a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesületet. Eleinte sehogyan sem funkcionált a szervezet, nem volt pénz sem, a kormány és a főváros nem akarta belátni, hogy szükség van a mentőkre, úgy, hogy nekünk is szomorú tapasztalatokra volt szükségünk. Nálunk is csak az 1892-es nagy kolera után kezdtek föleszmélni az emberek. Hamburgból hurcolták be a kolera-bacillusokat az importált ázsiai bőrökkel és nagy pusztításokat végzett a „sárga rém” a lakosság között, mert a főváros védekezése nagyon primitív volt. Ekkor küldte ki azután a kormány Kovách Aladárt, aki akkor még ismeretlen fiatal mentőorvos volt, Hamburgba, hogy kiindulási helyén tanulmányozza a kolerát és leküzdésének módszereit. Kovách Aladár alapos tanulmányokat végzett kint, úgy, hogy visszatérve Budapestre, hámárosan sikerült is leküzdöni a kolerajárványt és ebben

a győzelemben az oroszánrészt a mentőket illette, Székesfővárosi hazinyomda 1922 akik igazán halálmegvető bátorsággal küzdöttek. Így egy csapásra népszerűek lettek „a mi derék mentőink”.

— Kévesen tudják a pesti emberek közül, hogy van a mentőknek egy múzeumuk is, itt az épületben. A maga nemében igazán egyedül áll ez a gyűjtemény. Szegény Kovách Aladár erre volt a legbüszkébb, pedig ő sok más dologra is büszke lehetett volna.

A kongó folyosó végén nyílik a Mentő-Múzeum ajtaja. Beletellett jó néhány perc, míg sikerült felnyitni a berendezésodott zárt. Késsé meghökölttem a küszöbön, mikor egy teljes díszben álló mentővel — persze, csak viaszhábbal — találtam magam szemközt.

A falakon mindenütt szemléltető képek az első segély nyújtásáról, viaszból formált lábak, karokon kötések, melyek mutatják, hogy kell kar- és lábtöréseknél az első segélyt adni, egyáltalán mindaz az anyag, amit a háboru előtt összegyűjtöttek, hogy az iskolákban az első segély nyújtását szemléltetően taníthassák. Körben a falak mentén és a terem közepén is hatalmas üvegszekrények, benne a legkülönbözőbb tárgyak, melyeket a különös eseteknél találtak. Gyűrűk, amelyeket gyerekek ujjukra huztak, azután nem tudtak levenni, revolvergolyók, kések, ollók, a legkülönbözőbb pisztolyok, kezdve az egyszerű vascától, amibe Mannlicher-golyót tömött be a tót napszámos és azzal lötte magát agyon, egészen a legmodernebb Browning-okig. Tömérdek gyilkoló-szerszám, amit az emberi agy csak elgondolhat. Állványokon háborus emlékek, különböző golyójárta vassisakok, gázmaszkok, föl nem robbant srappellek, közvetlenül mellette egy bányamunkás mellénye, amiből éppen a szíve fölötti rész hiányzik, mert ott hatolt át a dinamitrobbanásnál a gyilkos kődarab. Mellette üveg alatt gróf Keglevich selyeminge, azon véresen, ahogy Hencz Károly kardja a Fodor úvótermében keresztüljárta és sok egyéb hasonló emlék. Látszik a gyűjteményen, milyen gonddal, szeretettel gyűjtötte össze őket Kovách Aladár.